

GKI GRENLANDSKOMMUNENES INNKJØPSENHET

Virksomhetsplan 2025

Anette Wessel Gerner
xx.11.2024

INNHOLDSFORTEGNELSE

Innledning	3
Sammendrag	3
Ressurser og budsjett	4
Arbeidsoppgaver	4
1. Gjennomføring av felles rammeavtaler	4
2. Bistand og rådgivning til kommunene	7
3. Kompetansebygging	9
4. Ehandel	9
5. Informasjonsarbeid	10
6. Kontraktsoppfølging	11
7. Rutiner og utvikling	11
Miljø og samfunnsansvar	13

INNLEDNING

Virksomhetsplanen redegjør for Grenlandskommunenes Innkjøpsenhets (GKI) prioriteringer og satsningsområder for 2025.

Gjennomføring av felles rammeavtaler vil fortsatt ha hovedfokus i GKIs daglige drift. I tillegg skal GKI være en ressurs for kommuner og deltakende selskaper/organisasjoner ved bistand og rådgiving i innkjøpsfaglige spørsmål. GKI har som mål å øke fokuset og kompetansen på offentlige anskaffelser generelt og GKIs avtaler spesielt blant kommunenes ansatte. Avdelingen ønsker derfor å bygge videre på det gode samarbeidet.

Hovedutfordringen for GKI vil i 2025 bli å arbeide med å lage gode krav og kriterier på miljø- og klimahensyn i hver enkelt anskaffelse, samt opplæring i ny lov for offentlige anskaffelser som er varslet vedtatt i denne stortingsperioden. Vi ønsker også å holde innlegg, kurs og foredrag for kommunene på tema som er meldt inn som relevante.

2025 vil bli et år for GKI med bistand, muligheter og utvikling. Hovedfokuset til enheten vil fortsatt være gjennomføring av konkurranser, profesjonalisering av innkjøpsprosesser og kontraktsoppfølging. GKI ønsker å utnytte handlingsrommet innenfor lov og forskrifter om offentlige anskaffelser for å lage de beste avtalene i samarbeid med kommunene, samt kompetanseheving innenfor kommunenes satsningsområder som fokus på innovasjon og utvikling, mulighet for tilrettelegging for lokale leverandører, reduksjon av klimafotavtrykk og kampen mot svart arbeid og sosial dumping. Det legges til rette for fortsatt godt samarbeid med andre innkjøps samarbeid/kommuner som gir bredere fagmiljø og større muligheter til fellesgjennomføring av hensiktsmessige konkurranser og erfaringsutveksling. Det vil også være noe fokus på bestillerrollen og hva den innebærer dette året. GKI antar at det er store besparelser for kommunene om bestillerrollen blir profesjonalisert.

GKI oppfordrer kommunene og deltakende selskaper/organisasjoner til å fortsette og melde inn behov for bistand til anskaffelser som foreligger i 2025 så tidlig som mulig. Det bedrer GKIs muligheter for å bruke avdelingens ressurser på best mulig måte. Samspillet med kommunene er essensielt for å sørge for at kommunene får nødvendig bistand og gode avtaler.

Noen av prioriteringene og oppgavene fra Virksomhetsplan for 2024 er også gjentatt i dette dokumentet. Årsaken til dette er at enkelte planlagte oppgaver har blitt påbegynt i 2024, men arbeidet vil fortsette i 2025.

RESSURSER OG BUDSJETT

GKI består pr. 01.01.2025 av 8 faste heltidsstillinger.

Netto budsjettramme (bidrag fra kommunene) vedtatt i styremøte 22.11.2024 er på 8 496 434 kr. for 2025. GKI finansieres i all hovedsak av deltakerkommunene, ved en fordeling av kostnader basert på innbyggertall. Andre viktige inntektsposter er deltakerkontingent fra selskaper/organisasjoner tilknyttet innkjøpsenheten, fakturering av bistand til kommunene og bruk av GKIs aggregerte fondsmidler. Restbeløp på GKIs fond 01.01.2025 forventes å være ca. 850 000 kr. For øvrig vises det til GKIs budsjett for flere detaljer.

ARBEIDSOPPGAVER

Følgende arbeidsoppgaver vil bli prioritert i 2025:

1. Gjennomføring av felles rammeavtaler
2. Bistand og rådgivning til kommunene
3. Kompetansebygging internt og i kommunene med særlig fokus på potensielt nytt lovverk, muligheter for

- tilrettelegging for lokale leverandører og miljøkrav
4. Rutiner og utvikling
 5. Informasjonsarbeid
 6. Kontraktsoppfølging

1. Gjennomføring av felles rammeavtaler

Gjennomføring av felles rammeavtaler vil fortsatt ha hovedfokus i GKIs daglige drift. Det er dette som er GKIs hovedoppgave.

De fleste av GKIs rammeavtaler har en avtaleperiode på 2 år, med mulighet for prolongering i 1 + 1 år. Et betydelig antall rammeavtaler har sin utløpsdato i 2025, men med mulighet for prolongering. Før eventuell prolongering foretas, gjør GKI og kompetansegruppen på den enkelte avtale en vurdering på om avtalen fungerer tilfredsstillende og om det er hensiktsmessig å forlenge den. Avtaler som ikke fungerer tilfredsstillende vil ikke bli prolongert og dermed konkurranseutsatt på nytt før endelig utløpsdato.

Nedenfor er avtaleområder i GKIs avtaleportefølje listet. Avtaler med endelig utløpsdato i 2025 er krysset av for å synliggjøre at disse vil gjennomføres i 2025. Avtaler med utløpsdato første del av 2026 er også merket på denne listen da anskaffelsesprosessene må påbegynnes i 2025 slik at ny avtale er på plass før den eksisterende avtalen utløper. Anskaffelsesprosesser er tidkrevende slik at det er avgjørende å få begynt prosessen i god tid før utløpsdatoen.

Navn	Saksbehandler	Kjøres 2025	Startdato	Siste sluttdato	Merknader
Advokattjenester	Torstein		10.06.2024	10.06.2028	
Anleggsgartnertjenester og arboristtjenester	Bjørn		13.09.2022	13.09.2026	
Annonsering	Hanne	X	01.01.2024	31.12.2024	Årlige avtaler
Arbeidstøy og fottøy	Anita	X	21.08.2023	21.08.2027	Kjøres før siste sluttdato
Arbeidstøy og tekstiler hjemmetjenester og institusjoner	Tone		06.05.2023	05.05.2027	
Areal- og samfunnsplanlegging	Torstein		31.08.2022	31.08.2026	
Asfalt og asfaltlegging	Bjørn	X	03.05.2021	03.05.2025	Pågår
Audiovisuelle produkter og tjenester (AV-utstyr)	Anita		19.08.2024	18.08.2028	
Avtale for aktivisering av personer med demens inkludert transport	Frank Arne		29.07.2024	29.07.2030	
Bedriftshelsetjeneste Bamble kommune	Tone		01.04.2023	01.04.2027	
Bedriftshelsetjeneste Porsgrunn kommune	Tone		01.04.2023	01.04.2027	
Brannalarmanlegg, nødlis og innbruddsalarm – årskontroll	Frank Arne	X	23.08.2021	23.08.2025	
Brannteknikk	Hanne	X	25.03.2022	25.03.2026	
Brød og bakerverer	Hanne	X	28.05.2021	28.05.2025	
Byggeledelse	Frank Arne	X	01.06.2021	31.05.2025	
Byggevarer og trelast	Bjørn	X	08.12.2021	08.12.2025	
Byggteknikk	Frank Arne		05.08.2022	05.08.2026	
Bøker og medier til folkebibliotek	Hanne		01.02.2024	31.01.2028	
Datalinjer	Torstein		13.12.2021	13.12.2027	
Dekk og dekkservice	Bjørn	X	08.02.2022	08.02.2026	
Destinasjonstjenester Telemark	Hanne		01.01.2023	31.12.2026	

Digital hjemmeoppfølging og digital medisineringsstøtte	Frank Arne		18.03.2024	18.03.2026	
Digital samhandlings- og ressursstyringssystem	Anette		05.08.2020	04.08.2028	
Digitale læremidler	Hanne		25.06.2024	30.06.2028	
Drift og forvaltning gatelys	Bjørn	X	15.09.2021	15.09.2025	
Drivstoff og fyringsolje (bulkleveranser)	Hanne		27.03.2024	26.03.2028	
Drivstoffkort	Hanne		01.04.2024	31.03.2028	
Elektromateriell inkl. lyskilder	Frank Arne	X	15.02.2022	15.02.2026	
Elektromedisinsk utstyr	Tone	X	Ny		
Elektroteknikk	Hanne	X	25.03.2022	25.03.2026	
Finansiell leie og forvaltning av IT-utstyr	Torstein		01.11.2023	01.11.2027	
Formingsmateriell, leker og pedagogisk materiell	Hanne		05.06.2023	31.05.2027	
Forsikringsmeglertjenester og rådgivning	Bjørn		01.04.2023	01.04.2027	
Geobistand	Anita	X	25.10.2021	25.10.2025	
Glasstjenester og -materiell	Bjørn		25.06.2024	25.06.2028	
Heldøgns helse- og omsorgstilbud og avlastningstilbud	Tone		01.09.2022	01.08.2028	
Helse- og institusjonsmøbler	Tone	X	01.04.2022	31.03.2026	
Hovedbankavtale	Torstein		01.06.2023	01.06.2029	
IKT-utstyr	Torstein		01.12.2022	01.12.2026	
Inn på tunet	Frank		10.05.2023	10.05.2027	
Innleie av lastebiler og maskiner (Porsgrunn kommune)	Bjørn		17.04.2024	17.04.2028	
Innleie av lastebiler og maskiner (Skien kommune)	Bjørn		01.02.2024	01.02.2028	
Kjøkkenutstyr, servise og små-elektrisk utstyr	Hanne		01.06.2023	31.05.2027	
Konsulenttjenester for rekruttering av ledere	Tone		01.08.2023	31.07.2027	
Konsulenttjenester for rekruttering til fagstillinger	Tone		01.08.2023	31.07.2027	
Konsulenttjenester innen offentlige anskaffelser	Hanne		01.08.2023	31.07.2027	
Kontormøbler	Anita	X	01.04.2022	31.03.2026	
Kontorrekvisita, kopipapir og skolemateriell	Hanne		10.02.2023	01.02.2027	
Kontroll av lekeplassapparater	Hanne	X	Ny		
Kontroll og reparasjon av elektromedisinsk utstyr	Tone		01.07.2024	30.06.2028	
Kontroll og tilsyn etter alkoholloven og tobakkskadeloven - rammeavtale	Tone		03.07.2023	02.07.2027	
Lekeplassapparater	Hanne	X	Ny		Pågår
Læremidler - fysiske bøker	Hanne		30.04.2024	29.04.2028	
Leasing av biler, og biladministrative tjenester	Bjørn	X	29.06.2021	29.06.2025	
Leasing av borerigg til anleggs- og vedlikeholdsdriften	Frank	X	27.05.2021	27.05.2026	
Ledsagertjeneste for avdeling Oppvekst, Skien kommune	Tone		01.07.2023	30.06.2027	
Legemidler og multidose ny utlysning	Tone		01.03.2024	28.02.2028	
Malertjenester og -materiell	Bjørn		12.06.2024	12.06.2028	
Maling, beis, tapet og malerekvisita	Bjørn	X	22.11.2021	22.11.2025	

Matvarer	Torstein	X	31.05.2021	31.05.2025	
Medisinsk-, teknisk- og næringsmiddel gass og leie av flasker	Anita		03.09.2024	02.09.2028	
Medisinske forbruksvarer	Tone	X	01.10.2021	01.10.2025	Pågår
Medisintraller for elektronisk medikamenthåndtering	Tone		25.04.2023	25.06.2031	
Mobiltelefoner og mobiltelefonutstyr	Torstein	X	27.09.2021	27.09.2025	
Multifunksjonsmaskiner	Torstein		01.02.2025	01.02.2033	
Oljer og smørefett	Hanne		08.04.2024	07.04.2028	
Optikertjenester Skien	Anita		23.10.2023	15.10.2027	
Optikertjenester for Porsgrunn kommune	Nina		17.07.2024	17.07.2028	
Porteføljeforvaltning Elektrisk kraft	Torstein		01.01.2023	01.01.2027	
Posttjenester til Bamble kommune	Anita		01.09.2024	31.08.2028	
Prefabrikkerte betongprodukter til kommunaltekniske anlegg	Anita		01.10.2020	01.10.2024	Pågår
Programvarelisenser	Torstein	X	13.06.2022	01.07.2026	
Prosjektledelse anlegg	Frank Arne		02.11.2022	02.11.2026	
Prosjektledelse bygg	Frank Arne		02.11.2022	02.11.2026	
Reiselivstjenester	Anita		14.06.2022	14.06.2026	
Renholdsprodukter, mykpapir og engangsprodukter	Anita	X	01.11.2021	01.08.2025	
Rådgivertjenester - Aktiva forvaltning	Torstein	X	06.12.2021	06.12.2025	
Rådgivertjenester - Passiva forvaltning	Torstein	X	15.01.2022	15.01.2026	
Rådgivertjenester grunnerverv og grunneieravtaler	Torstein		01.01.2024	01.01.2028	
Rørleggertjenester og -materiell	Bjørn		07.02.2023	07.02.2027	
Saksbehandlingsløsning og eByggesaksløsning	Anette		09.11.2022	18.11.2035	
Skadedyrbekjempelse	Torstein		01.11.2024	01.11.2028	
Skilt og skiltmateriell	Nina	X	22.03.2021	22.03.2025	
Skole- og barnehagemøbler	Anita	X	01.04.2022	31.03.2026	
System for elektronisk medikamenthåndtering	Tone		01.09.2020	01.09.2028	
Tekniske rådgivertjenester Kommunalteknikk	Frank Arne	X	01.03.2021	28.02.2025	
	Frank Arne		08.06.2021	08.06.2027	
Tjenstekonsesjon for leveranse av brukerstyrt personlig assistanse (BPA)	Tone		01.09.2024	31.08.2029	
Trykksaker og trykkeritjenester	Hanne	X	01.08.2022	01.08.2026	
Trykkslanger og slangearmatur med tilbehør	Frank Arne		13.10.2022	12.10.2026	
Trykte læremidler	Hanne		01.05.2024	29.04.2028	
TV- og informasjonsløsning	Anette		01.03.2023	01.03.2030	
Tømrertjenester og -materiell	Bjørn		10.06.2024	10.06.2028	
Uniformer og uniforms materiell for Skien brann- og feievesen	Hanne	X	01.03.2021	28.02.2025	Pågår
Utkallings- og GPS-system for drift og vedlikehold (flåtestyring)	Anette		09.10.2023	09.10.2031	
VA og VVS-produkter	Torstein		03.10.2022	03.10.2026	
VA-prosjekt og andre kommunaltekniske arbeider	Frank Arne		27.02.2024	27.02.2028	
Vaskertjenester - vask og leie av arbeidstøy og flattøy	Hanne		06.11.2023	06.11.2027	

Vaskeritjenester - vask og leie av arbeidstøy og flattøy, samt beboertøy.	Hanne		10.11.2023	09.11.2027	
Vedlikehold og oppgradering av bruer, kaier og støttekonstruksjoner	Frank Arne		18.01.2024	18.01.2028	
Vegoppmerking	Bjørn	X	02.05.2022	02.05.2026	
Verktøy, materiell og kjemikalier	Hanne	X	10.11.2021	10.11.2025	
Vikartjenester : sykepleie og øvrig helsepersonell	Tone		01.10.2023	30.09.2027	
Vikartjenester Oppvekst	Torstein		12.08.2024	12.08.2028	
Vintervedlikehold kommunale veier	Frank Arne		15.10.2024	15.10.2028	
VVS - rådgiver	Frank Arne	X	01.06.2021	31.05.2025	

Trenden de siste årene er et større behov for bistand fra alle kommunalområdene. GKI skal i så stor grad som mulig oppfylle disse ønskene. Spesielt de konkurransene der flere kommuner deltar blir prioritert.

GKI presiserer viktigheten av så tidlig kontakt som mulig ved en eventuell prosess som skal gjennomføres med bistand fra GKI. Avdelingen opplever at antall henvendelser er økende og forsøker dermed å tilrettelegge kapasiteten slik at det skal være rom for å ta bistandsoppdrag som blir forespurt i løpet av 2025. GKI ønsker så langt det lar seg gjøre prøve å imøtekomme kommunenes behov.

GKI vil i samarbeid med kommunene vurdere om enkelte anskaffelser kan gjennomføres i fellesskap med andre innkjøpsamarbeid eller kommuner. Konkurranser vurderes gjennomført i samarbeid med andre der det anses hensiktsmessig for Grenlandskommunene og det ikke er lokale leverandører som har mulighet til å delta på konkurransen. Et sterkt innkjøpsnettverk i regionen, sammen med både formelle og uformelle samarbeid vil kunne gi bredere muligheter for innovasjon og utvikling. Det gir også større muligheter for kompetansebygging og kunnskapsdeling på tvers av kommunegrensene, samt felles oppfølging av kontrakter.

For å sikre effektivitet og god fremdrift vil den foretrukne møteformen for kompetansegruppene og samarbeidsrådet være digital eller en kombinasjon av digitale og fysiske møter. Både avdelingen og samarbeidspartnere gir uttrykk for at det er en effektiv og god arbeidsform som gjør det enklere for alle representantene å delta. I en del tilfeller er første møte fysisk før vi går over til digitale møter.

2. Bistand og rådgivning til kommunene

Enkeltanskaffelser skal i utgangspunktet gjennomføres av den enkelte kommune, men GKI vil i 2025 så langt det lar seg gjøre legge til rette for nødvendig rådgivning og bistand i innkjøpsfaglige spørsmål. Virksomhetsplan for 2025 legger opp til at det skal være ressurser til bistand til kommunene og deltakerorganisasjoner/selskaper. GKI bistår i anskaffelsesprosesser ved behov hvis avdelingen har kapasitet. Det er dermed viktig at alle behov for bistand/rådgivning meldes så tidlig som mulig slik at GKI har større mulighet til å prioritere. GKIs målsetning er å bistå i så mange anskaffelser som mulig.

Følgende anskaffelser med behov for bistand er meldt inn til GKI og vil bli prioritert 2025:

Anskaffelse	Ansvarlig på GKI	Deltagere
Elektronisk pasientjournal (EPJ)	Tone/ Anette	Alle kommuner i Vestfold og Telemark blir forespurt
Elektronisk pasientjournal til kommunale legekontorer og legevakt	Tone	
Minikonkurranser inventar og utstyr	Tone	Bamble

legekantor Bamble	
Bygningsbesiktigelse og rystelsesmålinger	Frank Arne

GKI må også gjennomføre konkurranse for konkurransegjennomføringsverktøyet og kontraktsadministrasjonsverktøyet (KGV og KAV) som både GKI og kommunene benytter i 2025. Dagens system er ikke lenger prioritert hos leverandør og vil dermed ikke bli oppdatert.

Trenden er at kommunene har flere og flere anskaffelser der det etterspørres bistand fra GKI. Dette forventes også å være tilfelle i 2025. GKI vil så langt det lar seg gjøre med eksisterende ressurser bistå kommunene og de deltakende selskaper/organisasjoner. Det er et mål for 2025 å kunne bistå alle som forespør bistand.

Digitalisering i Grenland har stadig behov for mer bistand til å gjennomføre anskaffelsesprosesser. Dette gjelder særlig ulike fagsystemer. Disse anskaffelsene kan gjelde alle/flere av kommunene. Av erfaring vil slike prosesser i mange tilfeller kreve mye ressurser over lang tid, både fra kommunene og GKI. GKI ønsker å bistå med det innkjøpsfaglige i slike prosesser, men anser rollen som prosjektleder for disse prosjektene som for ressurskrevende til at GKI kan påta seg oppgavene med dagens ressurser uten at det vil gå utover evnen til å bistå kommunene med rammeavtaler og enkeltanskaffelser ved behov.

GKI har de siste årene opplevd betydelig pågang fra kommunene for bistand ved enkeltanskaffelser. I mange tilfeller gjelder dette små oppdrag hvor oppgavene hovedsakelig består av kvalitetssikring av dokumenter og kunngjøring av konkurranser. Det er også i perioder en del forespørsler om mer omfattende bistand hvor ressursbruken fra GKI kan bli betydelig. Bistand ved enkeltanskaffelser faktureres for å få til en mer rettferdig fordeling av GKIs ressurser mellom kommunene og de enkelte enhetene.

GKIs styre vedtok 19.10.2018 en fakturamodell for bistandsoppdrag. Modellen skaper større forutsigbarhet for kommunene/enhetene og GKI, og fører til mindre arbeid med administrering. GKI fakturerer dermed bistand etter følgende modell:

Enkeltanskaffelser skal i utgangspunktet gjennomføres av den enkelte kommune, men GKI vil legge til rette for nødvendig rådgiving og bistand i innkjøpsfaglige spørsmål.

Fra 19.10.2018 har GKIs styre vedtatt at for bistand til mindre enn 3 kommuner skal tidsbruk over 1 time faktureres. Timepris er 800 kr.

Dersom kommunen(e) ønsker at GKI bistår i innkjøpsfaglige spørsmål gjennom hele anskaffelsesprosessen, faktureres fast sats på 30 000 kr.

Hensikten med fakturering av bistand er å få en mer rettferdig fordeling av ressursene i GKI mellom kommunene.

Det er også lagt til rette for at GKI kan benytte noe ressurser på å bistå kommunene i kontraktsoppfølging i 2025. Dette er i utgangspunktet kommunenes ansvar, men GKI ønsker å kunne gi råd og veiledning for en god håndtering av kontraktsoppfølgingen på enkelte avtaleområder.

Det er krav om bruk av elektronisk kommunikasjon for konkurranser i del II (nasjonale kunngjøringer) og del III (EØS-kunngjøringer) for alle kommuner. GKI og kommunene benytter Mercell TendSign som KGV og KAV. GKI vil også kunne bistå med kunngjøringer via Mercell TendSign dersom kommunene eller de deltakende selskapene/organisasjonene har behov for dette. Da systemet ikke brukes så ofte av enkelte i

kommunene, forventer GKI også i 2025 noen flere henvendelser til avdelingen som følge av behov for bistand til kunngjøring eller spørsmål vedrørende bruk av systemet. GKI holder også kurs i praktisk bruk av systemet om det er ønskelig.

3. Kompetansebygging

GKI fokuserer på kompetanseheving både internt på avdelingen og blant kommunenes ansatte. Dette gjelder særlig knyttet til lov og forskrifter om offentlige anskaffelser, bestillingsrutiner i den enkelte kommune og GKIs avtaleportefølje og avtalekatalog. Opplæring av enkeltpersoner eller til mindre grupper vil også gjennomføres løpende ved behov.

Generelt har GKI gode erfaringer med å arrangere felles kurs i Grenland innenfor aktuelle innkjøpsfaglige temaer, hvor eksterne kursholdere leies inn. Dette er et godt bidrag til å opprettholde tilfredsstillende kompetanse på innkjøpsfaget både i kommunene, deltakende selskaper/organisasjoner og internt i GKI. GKI vil også i 2025 tilby kurs arrangert av eksterne på ulike relevante tema innen innkjøp. Det vil gjennomføres et kurs med fokus på miljø og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser. Målet er at GKI og kommunene øker sin kompetanse innen dette feltet stadig er oppdatert da det skjer store endringer her.

GKI holder også selv grunnkurs i offentlige anskaffelser. Disse kursene har vært fulltegnet og GKI planlegger dermed å ha flere slike kurs i 2025. Kommunene har etterspurt at GKI setter opp slike kurs jevnlig slik at nyansatte og andre som har offentlige anskaffelser som en del av sine arbeidsoppgaver får mulighet til å delta. Det har også vært ønske om å ha kurs i bruk av Mercell TendSign da de kursene som er gjennomført av GKI har vært fulle. Dette vil dermed også bli prioritert i 2025. Kursene holdes fortrinnsvis fysisk, men det vurderes også om det skal settes opp digitale kurs. Kurs i gjennomføring av minikonkurranser har også vært etterspurt. Det er satt opp et slikt kurs i februar.

GKI kan bistå med kurs/opplæring for kommunenes representanter i kompetansegruppene ved behov. Dette vil gjennomføres i samarbeid med den enkelte kommune ved forespørsel. Det er essensielt at representantenes viktige rolle og mandat blir kommunisert.

GKI vil ved behov bistå kommunene ved gjennomføring av ehandelskurs for bestillere eller annen opplæring rettet mot bestillerfunksjonen. Denne opplæringen vil måtte knyttes tett til arbeidet som pågår i flere kommuner knyttet til bestiller-rollen.

GKI arbeider kontinuerlig med å spisse kompetansen innenfor innkjøpsfaget internt og deltar på kurs og seminarer etter behov. Blant annet ser enheten viktigheten av faglige oppdateringer innen digitaliseringsprosjekter, innovasjonsanskaffelser og miljø og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser. Også innen kontraktsoppfølging ønskes det kompetanseheving. På bakgrunn av utviklingen i fagfeltet ser GKI også behov for å øke den juridiske kompetansen for de ansatte.

4. Ehandel

Det er mange tolkninger av hva som ligger i begrepet ehandel. GKI har i denne sammenheng definert dette som kjøp gjennom kommunenes egne elektroniske betillingsløsninger. Det vil si at det gjelder innkjøp av varer og tjenester (eventuelt også bygg- og anleggsarbeider) via den elektroniske løsningen som kommuniserer med kommunenes økonomisystem. Ehandel er et godt verktøy for bestilling av produkter. Også noen tjenester og bygg- og anleggsarbeider er hensiktsmessig for bestilling via ehandel. Bruk av verktøyet er en del av kommunenes strategi for smartere og mer effektiv oppgaveløsning, i tråd med Digitaliseringsstrategien 2019 – 2025 utgitt av regjeringen i samarbeid med KS.

Grenlandskommunene skal i samarbeid med GKI imøtekomme myndighetenes krav til økt satsing på ehandel, herunder øke omsetningen på Grenlandskommunenes leverandørportefølje. Grenlandskommunene har

benyttet ehandel i mange år, men kommunene har ulike tilnærminger og prioriteringer. Det arbeides kontinuerlig med forbedringer for ehandelsløsningen slik at det skal oppleves som et godt bestillingsverktøy for kommunenes bestillere, samtidig som det blir enklere å følge avtaler og kjøpe de produktene kommunene får best betingelser på. Målet for ehandel er å få opp kvaliteten på bestillingsløsningen slik at det gagnar sluttbruker optimalt. Det langsiktige målet er at ehandel er brukernes foretrukne kanal for bestillinger på de rammeavtaler som egner seg for ehandel. Andelen av kommunenes bestillinger som går via ehandelsplattformen ønskes økt. Ehandelsgruppa arbeider kontinuerlig med å forbedre kommunenes egne bestillingsløsninger slik at disse er funksjonelle og brukervennlige.

De siste årene har utviklingen stagnert og potensiale for ehandel anses større enn det som i dag utnyttes. Det er varierende hva den enkelte kommune har av ressurser til ehandel. Ehandel kun skal anses som et verktøy for å utnytte potensialet for gevinstrealisering i rammeavtalene. Det påpekes at full uttelling av potensiale av gevinstrealisering avhenger av en organisasjonsendring som medfører færre bestillere med mer spisset kompetanse i alle kommuner.

Skien kommune har gjennomført en utredning som har kartlagt kommunenes innkjøpsfunksjon og hvilket utnyttet potensiale som ligger i bruk av rammeavtaler og kompetanse hos bestiller. Utredningen viste at det er et stort behov for å øke kompetansen til bestillerne og vurdere organiseringen. Dette arbeidet er igangsatt. Det er krevende med slike prosesser og nye rutiner kan oppleves noe mer byråkratisk. Forankring i kommunalomsrådene anses som nødvendig for at prosjektet faktisk oppnår sin målsetning. Det er også viktig at GKI og kommunene tilrettelegger og avsetter tilstrekkelige ressurser. GKI vil også i 2025 bistå kommunene med kartleggingen av utfordringene og potensiale og mulig omorganisering for en mer hensiktsmessig bestillerfunksjon dersom dette er ønskelig. Dette gjelder også opplæring i ehandel, bruk av rammeavtaler og bruk av dette bestillingsverktøyet.

GKI og kommunene benytter Samhandlingsavtalen for ehandel (SHA 3.1). Denne utgaven av SHA er innrettet mot EHF-formatene. Formålet med Samhandlingsavtalen er å etablere et felles dokument for elektronisk handel som beskriver den elektroniske samhandlingen mellom kjøper og selger.

5. Informasjonsarbeid

Det er av avgjørende betydning for GKI at informasjon om offentlige anskaffelser generelt og enhetens avtaler spesielt når ut til kommunenes ansatte og andre interessenter. Avdelingens nettside www.gki.no har vært enhetens hovedkanaler for publisering av alle typer innkjøpsrelatert informasjon som nyheter, maler, regelverk og kontaklinformasjon. Kommunenes intranett er også brukt som informasjonskanal. GKI ønsker å sikre at dette er nyttige verktøy for kommuner, deltakende selskaper/organisasjoner og leverandørmarkedet. Enheten vurderer løpende hvilken type informasjon som bør deles i de ulike kanalene for god og relevant informasjonsflyt.

GKI oppdaterer og forbedrer jevnlig relevante maler for konkurransegrunnlag, generelle kontraktsvilkår, anskaffelsesprotokoller ol. Dette gjelder både maler som ligger ute på nettsiden og de som brukes i enhetens elektroniske KGV. GKI deler på forespørsel sine maler som er utarbeidet i dette systemet med kommunene. Alle ansatte i kommunene som har behov for disse malene kan få tilgang til dem. Kontinuerlig forbedring av slike dokumentmaler vil fortsette i 2025 for å effektivisere og skape de beste forutsetninger for både GKIs og kommunenes anskaffelser og kontrakter. Dette vil også sørge for at vi er oppdatert og fremstår mer ryddig og profesjonelle ovenfor leverandørene.

Hovedkanalen for informasjon vedrørende de enkelte rammeavtalene er GKI's avtalekatalog. Avtalekatalogen er tilgjengelig for alle ansatte via intranettet/ansattportalen i den enkelte kommune. Medlemselskapene/-organisasjonene har tilgang til avtalekatalogen via tilsendte linker. Avtalekatalogene er individuelle for kommunene og vil dermed kun vise de gjeldende avtaler som kommunen er tilknyttet. Målet for 2025 er å øke

kjennskap til og bruk av avtalekatalogen for relevante brukergrupper i kommunene og øke samarbeidet med kommunene og deltakerselskapene/organisasjonene. Avtalekatalogens mulighet til å gi direkte tilbakemelding på den enkelte rammeavtale for alle brukere løftes også frem som et godt verktøy for oppfølging og forbedring av inngåtte rammeavtaler. GKIs visjon er å styrke relasjonene til kommunene og deltakerne i innkjøpsamarbeidet og sikre bedre informasjonsflyt.

For en tettere tilknytning til deltakende organisasjoner/selskaper, arbeider GKI med å utarbeide hensiktsmessige retningslinjer for samarbeidet sammen med et skjema for tilbakemelding på deltakelse på rammeavtaler som skal inngås. I tillegg til å sikre et tettere samarbeid, er det viktig at GKI har større kjennskap til volumet av organisasjonene/selskapenes eventuelle deltakelse eller opsjon på den enkelte avtale. Ifølge lov og forskrifter om offentlige anskaffelser skal konkurransene være forutberegnelige for leverandørene. Et uvisst opsjonsvolum legger ikke til rette for å skape denne forutberegneligheten. Forespørsel om deltakelse på enkelte rammeavtaler, samt på en liste over anskaffelser som skal gjennomføres kommende år er testet tidligere år. Erfaringene GKI har gjort er at skjema må være enklest mulig og at det er hensiktsmessig at det medfølger en forklaring med de nye retningslinjene og hvordan skjema skal fylles ut. GKI beregner at det vil være noe ekstra arbeid med å etterspørre informasjon fra selskapene før denne rutinen er innarbeidet. Samtidig vil det gi en merverdi i form av tettere dialog med våre medlemsorganisasjoner og større forutsigbarhet i konkurransene.

6. Kontraktoppfølging

GKI har de senere år økt fokuset på kontraktoppfølging, men ser fortsatt behov for større kontinuitet i dette arbeidet. Behovet for oppfølging varierer mye for de ulike avtalene og det gjøres en individuell vurdering av behovet for kontraktoppfølging for den enkelte rammeavtale. Det lages en plan for kontraktoppfølging ved inngåelse av nye rammeavtaler som tilpasses behovet. Via Avtalekatalogen kan alle kommunenes ansatte og ansatte i deltakerselskapene/-organisasjonene enkelt melde inn avvik på rammeavtalene. Ved bruk av denne funksjonen vil avvikene sendes til avtaleansvarlig hos GKI og loggføres på den enkelte avtale. Dette er et nyttig verktøy i arbeidet med kontraktoppfølging og ved gjennomføring av nye konkurranser.

GKI har også gjennomført enkelte kontroller av lønns- og arbeidsvilkår på rammeavtaler med særskilt risiko for brudd på disse bestemmelsene. Dette arbeidet videreføres i 2025, der det er planlagt kontroll på 2 konkrete rammeavtaler for å utvikle kompetansen på området. Dette gjøres som et ledd i kontraktoppfølgingen av Skiensmodellen. GKI planlegger i utgangspunktet å gjennomføre dette selv, men vil be om bistand ved behov. Hvilke kontrakter som kontrolleres vurderes i starten av året.

Det er også planlagt noe mer stikkprøver og kontroller på enkelte avtaleområder i 2025. Dette fordi det blir mer og mer tydelig for både GKI og kommunene at det er stort potensiale som ligger i det å bruke riktig rammeavtale og å kjøpe de varer og tjenester som det er konkurrert på (avtaleprodukter). GKI kommer dermed i 2025 til å ha et økt fokus på statistikkuthenting og stikkprøvekontroller for å kunne gi kommunene et bedre bilde av potensiale på områder der det kan være utfordringer. Det er også ønskelig å sette fokus på de enheter som har gode eksempler på gevinster av rammeavtalene for å synliggjøre mulige effekter av inngåtte avtaler.

7. Rutiner og utvikling

Lov og forskrifter med hevede terskelverdier gir noe større handlingsrom for å tilrettelegge for lokale leverandører under den nasjonale terskelverdien (der det ikke foreligger kunngjøringsplikt). Spesielt under terskelverdien som p.t. er 1,3 millioner kroner ekskl. mva. står kommunene friere til å selv velge ut et tilstrekkelig antall leverandører som det ønskes skal delta i konkurransen. Handlingsrommet for å legge til rette for at lokale leverandører kan være konkurransedyktige er dermed større for anskaffelser etter del I i anskaffelsesforskriften. GKI vil så langt det lar seg gjøre ivareta dette handlingsrommet så sant det ikke kommer i konflikt med anskaffelsesregelverket. Samtidig skal målet om å effektivisere innkjøpene til de 6 kommunene ivaretas. Dette innebærer at kommunene gjennom felles rammeavtaler og samordnende innkjøp

skal oppnå stordriftsfordeler ved bedre innkjøpspriser og betingelser, samt lavere kostnader ved innkjøpsprosessen.

Når det gjelder konkurranser som skal gjennomføres i 2025, vil GKI og Samarbeidsrådet snarest mulig etter vedtatt Virksomhetsplan etablere kompetansegrupper for alle rammeavtaleområder/eventuelle enkeltanskaffelser som skal påbegynnes i 2025. En etablering av alle kompetansegruppene ved årsskifte skaper en større forutsigbarhet for alle som er involvert i prosessene. Det kan bli behov for utvidelse av kompetansegrupper eller kompetansegrupper på andre områder enn de som fremkommer av denne Virksomhetsplanen. Samarbeidsrådet bistår da fortløpende med å velge ut representanter fra kommunene.

Offentlige anskaffelser er omfattende prosesser som krever mye tid og ressurser. GKI er avhengig av et godt samarbeid med de som faktisk skal bruke avtalene for at disse skal bli best mulig. Kvaliteten vil avhenge av at GKI får nok og riktig informasjon og at arbeidet med konkurransegrunnlag og avtaleoppfølging blir prioritert.

GKI gjennomfører dialog med markedet i alle anskaffelsesprosesser der det anses som hensiktsmessig. Dialog med markedet tidlig i en anskaffelsesprosess anses som et godt verktøy for å sørge for god behovsdekning og bedre avtaler. I flere anskaffelser vil det for eksempel være nødvendig å gjennomføre dialogkonferanse i forkant av anskaffelsesprosessen for å utforske og utfordre markedet. Noen av anskaffelsene kan være omfattende da markedene er i stadig endring. På enkelte områder bør det gjennomføres innovasjonsanskaffelser for å tilfredsstillende dekke behovet. Dette kan gjelde for eksempel anskaffelser innen IT-/fagsystemer og helse- og velferdsteknologi. Også ved anskaffelser relatert til flere av kommunenes digitaliseringsprosjekter bør det vurderes om det skal gjennomføres en innovasjonsanskaffelse. Innovasjonsanskaffelser krever betydelige ressurser både fra GKI og fagenhetene i kommunene. Hvordan og i hvor stor grad dette skal gjøres, bør være en avveining mellom behov for avklaringer og undersøkelser i markedet og ressursbruk ved gjennomføring av konkurranser.

Integrasjon av KGV og KAV mot arkiv er fortsatt ikke fungerende. Det forventes at denne integrasjonen er i drift i starten av 2025. Integrasjonen var forespeilet å være i drift for alle kommunene i løpet av første halvdel av 2022. En slik integrasjon vil effektivisere avdelingens arbeid med arkivering. Nye rutiner for arkivering utarbeides så snart integrasjonen fungerer tilfredsstillende.

MILJØ OG SAMFUNNSANSVAR

Fokuset på kampen mot svart arbeid og sosial dumping har blitt intensivert de siste årene, sammen med fokus på miljø og ansvar for etisk handel. Regelverket løfter frem miljø og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser som et viktig satsningsområde, noe Grenlandskommunene har hatt fokus på i mange år. Ved å konkurransesutsette et område, har kommunene større muligheter til å stille krav til miljø og samfunnsansvar hos leverandørene. GKI vil i 2025 fortsette arbeidet for å opprettholde fokus på miljø og samfunnsansvar i konkurranser og kontraktsoppfølging. GKI vurderer risikoen for brudd på bestemmelser om lønns- og arbeidsvilkår og grunnleggende menneskerettigheter i forkant av hver anskaffelsesprosess blant annet med hensyn til forholdsmessighet og markedsmodenhet. Vurderingene blir dokumentert i konkurransegjennomføringsverktøyet. I de tilfeller hvor det er fare for brudd på disse rettigheter, søkes dette imøtegått i den enkelte konkurranse ved å stille relevante kvalifikasjonskrav, minstekrav i kravspesifikasjonen, kontraktskrav eller at ivaretagelse vektlegges i tildelingen.

Anskaffelsens miljømessige konsekvenser vurderes også i forkant av hver anskaffelse. Vurderingene blir dokumentert i konkurransegjennomføringsverktøyet. Der anskaffelsen utgjør en miljøbelastning, er det relevant å stille miljøkrav slik også lovverket nå krever. De miljømessige aspektene i en anskaffelse kan inntas som kvalifikasjonskrav, minstekrav i kravspesifikasjonen, kontraktskrav eller tildelingskriterium. Hvor i prosessen miljøfokus bør ivaretas avhenger blant annet av hvilket behov som skal dekkes, hva som utgjør

miljøbelastningen, modenheten i markedet, samt viktigheten av å nå miljøambisjonen i den konkrete anskaffelsen. For anskaffelser hvor myndighetene har utarbeidet anbefalte miljøkriteriesett benytter GKI fortrinnsvis disse. Miljøkravene og -kriteriene tilpasses den konkrete anskaffelsen.

Skiensmodellen - for kampen mot svart arbeid og sosial dumping er vedtatt likelydende i alle Grenlandskommunene og utgjør en del av GKIs kontraktsvilkår for alle anskaffelser innen bygg og anlegg og anskaffelser av varer og tjenester så langt den passer. Dette vil den også gjøre i 2025.